

Taktikai elem

KÉPZETTSÉGEK

Falanx (görög): acélmellvértés, acél lábszárvédős, acélsisakos katona, másfél méteres kerek pajzs, három méter körüli lándzsával. Egymás mögött nyolc-tizenkét-tizenhat sor mélységben, de olykor akár 24 sor mélységben is. Az egymás mögött állók az előttük állót is nyomják a pajzsukkal, míg az elől álló egy-két sor előreszegezett lándzsával harcol.

Falanx (macedón): hasonló páncélzat, csak kisebb pajzs, ami a nyakra és a lándzsát tartó balabbik kézre is rá van szíjazva. A lándzsa 8 méter hosszú, az elől álló négy sor ezt mereszti, a többiek készenlében tartják. A hátsók szintén nyomják-tolják a többieket.

Falanxtaktika: a sorok megindulnak, a lovasság támogatja őket a szélekről. Igyekeznek pusztá, nyers fizikai erővel, szép gyalogtempóban letolni az ellent a csatatérről, közben szurkálni, ilyesmi. A lovasság feladata az ellenséges lovasság szétzilálása, illetve utána a falanx oldalba kapása, és a csata ilyen módon való eldöntése.

Falanx halála: egyenetlen terep, ahol fellazul a pajzs- és lándzsaerdő, lovasság az oldalukba, illetve erdő, mocsár, stb. Csataelemzésénél és rekonstruálásánál látni, hogy Nagy Sándor mindig jelentős túlerő ellen harcolt, viszont úgy állította fel a csapatait, hogy az embereinek nem volt terük a hátrálásra - mocsár, vagy hasonló gyilkos dolog volt mögöttük.

Így aztán nem volt más, csak előre...

A perzsa falanx a görög falanx mintájára épült fel.

A falanx bukása: a római kohorsok. Az utolsó nagy falanxharcos Phyrus, egy görög király volt, aki görög és macedón módra felállított falanxaival megpróbálta legyőzni a rómaiakat. Mikor kedvezett a terep a falanx számára, gyalult, mikor a nem, vesztett. Azért is nevezik Pirruszi, vagy phyrusi győzelemnek az ő eredményét, mert hihetetlenül durva emberáldozatok révén igazából semmit sem sikerült elérnie. Csatakat nyert, de a háborút nem. Vissza is vonult.

Négyszögbe, háromszögbe és egyéb fura alakzatba csak a kohorsok álltak fel, ez a római kiképzés eredménye volt. A római kohorsok azonban már nem használtak lándzsát, csak gerelyt, azt viszont eldobták. Ők lándzsa helyett rövidkardot használtak, amely főleg szúrásra volt kitalálva, noha a lovasság a gladius mellett a valamivel hosszabb kardokat részesítette előnyben. A kohorsok falanxtaktikával megközelítették a pajzsok fedezete alatt az ellent, majd jött a közelharc. A falanxharcosok ezért is vesztettek - nem volt igazán közelharcra alkalmas fegyverük, és a hosszú lándzsa alkalmatlannak bizonyult a fürgébb karddal szemben.

A pajzsfal taktikája nagyon sokáig megmaradt, a mai rendőrök olykor még mindig használják. Addig eredményes, amíg meg nem bontják.

A lovasság fürge, ezért oldalba tud kapni bármilyen falanxot, ha nincs másik lovasság, akik védik azt. Valahol leírták, hogy az abasziszi falanx használ könnyűgyalogosokat és könnyűlovasokat is, hogy támogassa a szárnyakat, és egyenetlen terepen is biztosítsa a falanx viszonylagos testi épségét.

Mágusok: lönek egy-két villámot és tűzgolyót, aztán manájuk fogytán leülnek, és dombtetőről nézik tovább a harcot. Mivel a varázsló ritka népség, pár tucatnyi összetrombitálása esetén is a hagyományos hajítógép és íjász technika többet érhet.

Aztán egyszer nagyon jól írták, hogy a varázslók felvonulása elég értelmetlen: egy varázsló elkezd valami varázslatot, az ellenséges varázsló mágikus igéket sző annak hatástalanítására. Közben az első varázsló a második igéinek hatástalanítására is felkészül, és ez így megy egy darabig... Fene tudja.

Egyébként meg tökmindegy, a kor legmodernebb hadserege fog győzni, mint minden esetben. A taktikusok és generálisok szerepét sem szabad lebecsülni, akik vagy a jó időben és jó terepen vetik be a csapatokat, vagy semmikor.

Igaz, a taktikusok nem a mai tábornokok, hanem születés és rang alapján kikerülő emberek. Vagy van hozzá érzékük, vagy nincs, de attól még királyok, grófok és hadseregpáncsnokok lesznek. A jó hadvezérek a középkorban azok voltak, akiknek volt alkalmuk sokat harcolni: Oroszlánszívű Richard, A Fekete Herceg, I. Edward, Zsigmond, Mátyás, Charles de Valois, stb. Megjött a harctéri tapasztalatuk egy idő múlva.

Aztán ott vannak a lovagok, akik ritka egyéniségek. Számtalanszor előfordult, hogy önnön büszkeségük és rátartóságuk, netán tapasztalatlanságuk miatt katasztrófákat idéztek elő. A harcos lovagrendek idejében, ha a templomosok támadtak, a johanniták csak azért is védekeztek. És fordítva. Ha az egyik táborozást javasolt, a másik inkább előrenyomulást. Talán hallottatok már a

Hattín Szarvainál lefolyt csatáról, ahol Szaladin szultán teljesen szétmorzsolta a kereszties haderót, mert azok parancsnokai (csupa-csupa tapasztalt harcos lovag és más nemesúr) egymás ellen cselekedtek. Sorsdöntő ütközet volt.

Vagy más esetben párszáz kereszties dacból (Gyáva, aki nem tart velem! Szent Györgyért és a Keresztért előre...!) és kivagyiságból nekiment vagy nyolcezer mameluknak. Hárman éltek túl a lovagok közül.

Később, az európai hadszíntéren a lovagok sokszor a szövetséges íjásokat gázolták el, mert azt hitték, hogy ott elől már folyik a harc. Óriási kavarodások voltak. Zsigmond királyunk a török elleni harcában hegynek felfelé, karókkal tűzdelt emelkedőn küldte előre a tartalék zsoldos csapatait, mert a lovagjai nekiálltak rohamozni a török állások ellen, és elfogytak, mint a bot. Muhi előtt a magyarok kiüldözték az országból az egyetlen népet, aki ismerte a tatár elleni harcmodor fogásait, és elég sokan is voltak. A kevéske had egy már akkor elavult rendszerű szekértáborban húzta meg magát, felderítés nélkül. Az eredményt tudjátok...

?

Szerző: ismeretlen

Forrás: Atlantisz

Szerkesztette: Magyar Gergely